

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 997/2561

นางน้อย กุลสุวรรณ โจทก์ บริษัทแอ็กซ่าประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 223, ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 438,

พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 31

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องให้จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงคันที่ ด. เป็นผู้ขับ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถกรณีที่ ข. เสียชีวิตทำให้โจทก์ขาดรายได้การ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ด. ขับรถบรรทุกและรถพ่วงด้วยความประมาทจนรถจักรยานยนต์คันที่ ข. ขับเป็นเหตุให้ ข. ถึงแก่ความตาย โดย ข. ผู้ตายมีส่วนประมาทด้วย แต่ ด. มีส่วนประมาทมากกว่า เมื่อตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ข้อ 3.1.3 ระบุว่า ในกรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 200,000 บาท ต่อหนึ่งคน ดังนั้น เมื่อ ข. เป็นผู้ประสบภัยที่ ด. จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายเพราะเหตุที่ ด. เป็นฝ่ายประมาทมากกว่า ข. จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงที่ ด. เป็นผู้ขับไว้จากนายจ้างของ ด. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฉบับละ 200,000 บาท รวมเป็น 400,000 บาท

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องโดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 901,250 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 700,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 200,000 บาท นับแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2556 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ 12,000 บาท โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกาโดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า โจทก์เป็นมารดาของนางสาวสุกัญญาหรือชุตติกานต์ จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด รับประกันภัยรถบรรทุกหมายเลขทะเบียน 60 - 6700 กรุงเทพมหานคร แบบภาคสมัครใจและภาคบังคับไว้จากบริษัท น้ำเฮง สตีล จำกัด ระยะเวลาประกันภัยเริ่มต้นวันที่ 31 ธันวาคม 2555 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และรับประกันภัยรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 50 - 0859 กรุงเทพมหานคร แบบภาคสมัครใจและภาคบังคับไว้จากบริษัท น้ำเฮง สตีล จำกัด โดยภาคสมัครใจระยะเวลาประกันภัยเริ่มต้นวันที่ 22 สิงหาคม 2555 สิ้นสุดวันที่ 22 สิงหาคม 2556 ภาคบังคับระยะเวลาประกันภัยเริ่มต้นวันที่ 22 สิงหาคม 2555 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556 กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก ในกรณีความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เฉพาะส่วนเกินวงเงินสูงสุดตาม พ.ร.บ. เป็นเงินฉบับละ 500,000 บาท ต่อคน กรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัย

จากรถ กำหนดจำนวนเงินคุ้มครองผู้ประสบภัยจบบละ 200,000 บาท ต่อหนึ่งคน สำหรับการเสียชีวิต เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2556 เวลาประมาณ 12 นาฬิกา นางสาวชุติกานต์ขับรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน ผดส กรุงเทพมหานคร 237 โดยมีเด็กหญิงชู นิ่งอยู่ด้านหน้ามีผ้าผูกติดไว้กับหน้าอกของนางสาวชุติกานต์ และมีเด็กหญิงนภสร นิ่งซ้อนท้ายไปตามถนนรัชดาภิเษก-ท่าพระ เฉี่ยวชนกับรถบรรทุกและรถพ่วงคันที่จำเลยรับประกันภัยซึ่งมีนายดวงแก้ว ลูกจ้างของบริษัทน้ำแข็ง สติล จำกัด เป็นผู้ขับ เป็นเหตุให้นางสาวชุติกานต์ และเด็กหญิงชุตกจากรถจักรยานยนต์ถูกล้อรถพ่วงทับถึงแก่ความตาย ส่วนเด็กหญิงนภสรได้รับบาดเจ็บ พ้นตำรวจโทนิโรธ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบุคคโลสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้วมีความเห็นว่า การกระทำของนางสาวชุติกานต์เป็นความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย แต่เนื่องจากนางสาวชุติกานต์ถึงแก่ความตาย สิทธินาคดีอาญามาฟ้องยอมระงับไป จึงเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง วันที่ 3 พฤษภาคม 2556 โจทก์และนายชีย่า บิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กหญิงชูร่วมกันเป็นโจทก์ฟ้องนายดวงแก้วเป็นคดีอาญา ศาลอาญาธนบุรีได้สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่าคดีมีมูลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาตามสำเนาคำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ 2452/2556 วันที่ 26 กันยายน 2556 พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายดวงแก้วเป็นจำเลยต่อศาลอาญาธนบุรีด้วยมูลคดีเดียวกันตามสำเนาคำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ 5252/2556 ซึ่งศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาทั้งสองสำนวนดังกล่าวเข้าด้วยกัน วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557 นายชีย่า โจทก์ และนายดวงแก้ว แกลงร่วมกันต่อศาลอาญาธนบุรีว่าสามารถตกลงกันได้ โดยบริษัทผู้รับประกันภัยจะนำเงิน 500,000 บาท มาวางชดใช้ให้แก่ นายชีย่าและโจทก์ โดยนายดวงแก้วขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพ วันที่ 4 มีนาคม 2557 นายดวงแก้วยื่นคำร้องขอวางเช็คจำนวนเงิน 500,000 บาท ต่อศาลเพื่อบรรเทาผลร้ายแก่ผู้เสียหาย ศาลอาญาธนบุรีพิพากษานายดวงแก้วมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 390 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43 (2), 157 ลงโทษจำคุกและปรับ โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คดีถึงที่สุดแล้ว โดยก่อนอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ โจทก์ร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เรียกร้องให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงทั้งภาคสมัครใจและภาคบังคับจำนวน 700,000 บาท ซึ่งจำเลยชี้แจงต่อสำนักงาน คปภ. ว่าที่จำเลยวางเงินในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 5252/2556 ของศาลอาญาธนบุรี เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2557 เป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่เด็กหญิงชูเพียงรายเดียว ไม่รวมนางสาวชุติกานต์ โดยในส่วนของเด็กหญิงชูยินดีจ่ายเพิ่มเติมให้ทายาทโดยธรรมอีก 200,000 บาท เต็มความคุ้มครองทั้งในส่วนภาคสมัครใจและภาคบังคับ ส่วนกรณีนางสาวชุติกานต์เนื่องจากพนักงานอัยการยื่นอุทธรณ์ นายดวงแก้วยื่นคำแก้อุทธรณ์ระบุว่าเหตุเกิดจากความประมาทของนางสาวชุติกานต์ด้วย จึงขอรอผลคดีถึงที่สุดก่อน ซึ่งจำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมอีก 200,000 บาทแล้ว ต่อมาวันที่ 22 ธันวาคม 2557 โจทก์นำสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนจำเลยขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา หากมีความเห็นประการใดให้แจ้งจำเลยทราบเพื่อดำเนินการต่อไป วันที่ 27 มกราคม 2558 จำเลยเข้าชี้แจงยื่นเอกสารเพิ่มเติม โจทก์รับทราบการชี้แจงและแจ้งว่าจะใช้สิทธิยื่นฟ้องจำเลยต่อศาล โจทก์ได้รับเงินจากนายดวงแก้วและนายจ้างเป็นค่าจัดการศพ 90,000 บาท และโจทก์นำบันทึกการสอบสวนของพนักงานสอบสวนไปขอรับเงิน

ค่าสินไหมทดแทนกรณีเด็กหญิงซูเสียชีวิตเป็นเงิน 200,000 บาท กรณีนางสาวชุติกานต์เสียชีวิตเป็นเงิน 35,000 บาท และค่ารักษาพยาบาลเด็กหญิงนภสรอีกประมาณ 1,000 บาท จากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ผู้รับประกันภัยรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน พฉส กรุงเทพมหานคร 237 ซึ่งบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จ่ายเงินประมาณ 236,000 บาท ในชื่อของโจทก์ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ข้อต่อไปว่า จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด โดยโจทก์ฎีกาว่า นางสาวธิดารัตน์ เคยเบิกความไว้ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ พ.297/2558 ของศาลชั้นต้นว่า หากจำเลยต้องรับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ทั้งส่วนรถบรรทุกและรถพ่วงจำนวน 400,000 บาท และต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจอีก 300,000 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามคำสั่งนายทะเบียนที่ 28/2552 และที่ 27/2554 จำนวน 700,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงคันที่นายดวงแก้ว เป็นคนขับรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจและกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถกรณีที่นางสาวชุติกานต์ เสียชีวิตทำให้โจทก์ขาดรายได้การเป็นเงิน 700,000 บาท ตามคำสั่งนายทะเบียนที่ 28/2552 และที่ 27/2554 ซึ่งคำสั่งนายทะเบียนที่ 28/2552 ข้อ 3 การคุ้มครองผู้ประสบภัย ข้อ 3.1.3 ระบุว่า ในกรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 200,000 บาท ต่อหนึ่งคน เมื่อนางสาวชุติกานต์เป็นผู้ประสบภัยที่นายดวงแก้วจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายเพราะเหตุที่นายดวงแก้วเป็นฝ่ายประมาทมากกว่านางสาวชุติกานต์ จำเลยในฐานะผู้รับประกันภัยรถบรรทุกและรถพ่วงที่นายดวงแก้วเป็นผู้ขับไว้จากบริษัทน้ำเฮง สติล จำกัด นายจ้างของนายดวงแก้วจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ฉบับละ 200,000 บาท รวมเป็นเงิน 400,000 บาท ส่วนคำสั่งนายทะเบียนที่ 27/2554 ข้อ 1 ข้อตกลงคุ้มครอง ข้อ 1.1 วรรคสอง ระบุว่า กรณีบุคคลภายนอกเสียชีวิต บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ต่อคน แต่หากการเสียชีวิตนั้นทำให้มีผู้ขาดรายได้การตามกฎหมาย บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อการเสียชีวิตของบุคคลภายนอกนั้นไม่น้อยกว่า 300,000 บาท ต่อคน เมื่อนางสาวชุติกานต์เป็นบุคคลภายนอกที่เสียชีวิตอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุที่เกิดจากการใช้รถบรรทุกและรถพ่วงที่จำเลยรับประกันภัยไว้ ไม่ใช่ผู้ขับรถบรรทุกและรถพ่วงคันดังกล่าวที่กรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองตามที่ระบุไว้ในวรรคสุดท้ายของข้อ 1 ข้อตกลงคุ้มครอง และข้อเท็จจริงรับฟังตามที่วินิจฉัยมาข้างต้นว่า นายดวงแก้วมีส่วนประมาทมากกว่านางสาวชุติกานต์ จึงเห็นควรกำหนดให้นายดวงแก้วรับผิดชอบสองส่วนจากสามส่วน จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจแก่โจทก์ ซึ่งโจทก์ติดใจเรียกร้องในส่วนนี้ 300,000 บาท อันเป็นจำนวนขั้นต่ำตามที่ระบุไว้ในคำสั่งนายทะเบียนที่ 27/2554 จำเลยจึงต้องรับผิดชอบจำนวนสองส่วนในสามส่วนเป็นเงิน 200,000 บาท รวมเป็นเงินค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ และกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจทั้งสิ้น 600,000 บาท และจำเลยต้องรับผิดชอบชำระดอกเบี้ยค้ำประกันอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ตามที่ระบุในกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ข้อ 10.5 และกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ หมดเงื่อนไขทั่วไป ข้อ 5 แต่ที่โจทก์คิดดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเป็นวันเกิดเหตุละเมิดนั้น เมื่อจำเลยเป็นผู้รับประกันภัยค้ำประกัน มีความผูกพันในอันที่จะต้องให้ค่าสินไหมทดแทนในนามของ

ผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นตามสัญญาประกันภัยค่าจุน มิใช่ผู้กระทำละเมิดหรือผู้ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำละเมิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจและภาคบังคับมิได้ระบุให้จำเลยต้องร่วมรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้กระทำละเมิด จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยนับแต่วันเกิดเหตุละเมิด หากแต่ต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยนับแต่วันผิดนัด และเมื่อหนี้ตามกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวมิได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน โดยได้รับความจากสำเนาบันทึกการให้ถ้อยคำและการเจรจาว่า วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ผู้รับมอบอำนาจโจทก์และผู้รับมอบอำนาจจำเลยไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เพื่อเจรจาข้อร้องเรียน ซึ่งในวันดังกล่าวยังตกลงกันไม่ได้ โดยในข้อ 2.2 ระบุว่า ผู้ร้องเรียนคือโจทก์ประสงค์จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 และกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจชั้นต่ำตามที่ คปภ. กำหนด 200,000 บาท 200,000 บาท และ 300,000 บาท รวมเป็นเงิน 700,000 บาท ข้อ 3 ระบุว่า จากข้อเท็จจริงที่ได้มาเมื่อไม่มีข้อยุติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอ นำเรื่องทั้งหมดไปพิจารณาแล้วจะแจ้งผลการพิจารณาให้คู่กรณีต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นการทวงถามโดยไม่ได้กำหนดเวลาให้จำเลยชำระเงินไว้ เป็นกรณีที่เวลาอันจะพึงชำระหนี้ นั้นมิได้กำหนดไว้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ย่อมเรียกให้ชำระหนี้ได้โดยพลัน และฝ่ายจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ก็ย่อมจะชำระหนี้ของตนได้โดยพลันคู่กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 203 วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตามที่เรียกร้องถือว่าจำเลยผิดนัดนับแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2557 จำเลยจึงต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยนับแต่วันดังกล่าวเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ พิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยชำระเงิน 600,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชาติชาย กริชชาญชัย · ทวี ประจวบลาภ · ประสิทธิ์ สนามชวด

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/997/2561>